

Gmina Godów
ul. 1 Maja 53 44-340 Godów
tel. 032 476 50 65; fax. 032 47 65 100

Temat opracowania:

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ
PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY GODÓW**

Data opracowania: marzec 2011 r.

1. Cel przygotowania sprawozdania oraz podstawa prawna jego sporządzenia

W okresie do 13 października 2005 r. obowiązywał następujący porządek prawny, zgodnie z art. 10 ust.4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo Ochrony Środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.2001, Nr 100, poz. 1085, z późn.zm.) rada gminy została zobowiązana do uchwalenia gminnego programu ochrony środowiska do dnia 30 czerwca 2004 r. Na mocy art.14 ust.6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.2001, Nr 62, poz. 628, z późn. zm.) gminny plan gospodarki odpadami stanowi część gminnego programu ochrony środowiska i jest tworzony w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska.

Obowiązek składania co dwa lata radzie gminy sprawozdań z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami został nałożony na organ wykonawczy gminy w art.14 ust.13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz w art.18 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony Środowiska (tj. Dz.U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.2005, Nr 175, poz. 1458 z późn.zm.), wprowadziła pewne modyfikacje:

- 1) zakresu gminnych planów gospodarki odpadami
- 2) okresu sprawozdawczego oraz procedury przygotowania sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami.

Poprzez zmianę art.14 ust.2 oraz uchylenie ust.3 i 4 w art.15 ustawy o odpadach doprecyzowany i ujednolicony został ogólny zakres gminnego planu gospodarki. Z kolei wyłączenie gminnych planów gospodarki odpadami z ust.7 w art.15 i dodanie nowego ust.7a w art.15 ustawy zawężyło zakres gminnego planu gospodarki odpadami tylko do odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy. Konsekwencją tych zmian była nowelizacja Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw Nr 46, poz. 333 i obowiązuje od 5 kwietnia 2006 r. W art.14 ustawy o odpadach został dodany ustęp 12b. Określa on okres sprawozdawczy z realizacji planu gospodarki odpadami, jako okres dwóch lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres.

W art.14 całkowicie zmienione zostało brzmienie ust.13, w którym w pkt.1 określono, że sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami organ wykonawczy gminy przedkłada radzie gminy oraz zarządowi powiatu w terminie do dnia 31 marca, po upływie okresu sprawozdawczego.

W związku z powyższym, pierwsze sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami zostało przedłożone radzie gminy i zarządowi powiatu do dnia 31 marca 2007 r. Termin ten wynikał z art. 9 ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych innych ustaw, który mówi, że pierwsze sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami obejmuje okres od dnia uchwalenia pierwszego planu gospodarki odpadami do dnia 31 grudnia 2006 r.

Sprawozdania z planu gospodarki odpadami oraz programu ochrony środowiska przygotowują:

1. minister właściwy do spraw środowiska – z realizacji planu krajowego
2. zarząd województwa – realizacji planu wojewódzkiego
3. zarząd powiatu – z realizacji planu powiatowego
4. organ wykonawczy gminy – z realizacji planu gminnego

Pierwszy Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Godów został uchwalony 22 września 2004 r.

Uchwałą Rady Gminy Godów o nr XVI/134/2004 natomiast pierwszy Program Ochrony Środowiska został uchwalony 22 września 2004 uchwałą Rady Gminy Godów o nr XVI/133/2004.

W związku z powyższym pierwsze sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami dla Gminy Godów zostało sporządzone od dnia 22 września 2004 roku do dnia 31 grudnia 2006 roku.

Kolejne sprawozdanie z planu gospodarki odpadami w zakresie wymaganym ustawą zostało sporządzone od dnia 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2008 r.

Kolejna Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Godów została uchwalona 28 czerwca 2010 r. uchwałą o nr XLII/385/10 oraz Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Godów została uchwalona 28 czerwca 2010r. Uchwałą Rady Gminy Godów o nr XLII/386/10, co w następstwie skutkuje opracowaniem sprawozdania w oparciu o plany i programy z 2004 roku oraz z 2010 roku.

2. Krótka charakterystyka gminy na koniec 2010 r.

Gmina **Godów** pod względem ukształtowania geograficznego jest częścią Wyżyny Śląskiej i stanowi środkową część Kotliny Raciborsko-Oświęcimskiej

Część północna i środkowa gminy należy do Płaskowyżu Rybnickiego (-341.15) makroregionu Wyżyna Śląska (-341.1), a jej część południowa do makroregionu Kotlina Ostrawska (-452.1). Cała Kotlina Ostrawska z wyjątkiem niewielkiego fragmentu w Gminie Godów należy do Czech.

Przez gminę przebiega prawoboczna część doliny Piotrówki, a na jej odcinku zachodnim, prawoboczna część doliny Olzy. Dolina Piotrówki i Olzy stanowi obszar, który wymaga szczególnej ochrony, aby nie zakłócić równowagi przyrodniczej (przede wszystkim nie zwiększać tendencji okresowych wylewów).

Tak więc położenie gminy jest urozmaicone i skonstrastowane na tereny wyniesione na pofałdowanym Płaskowyżu Rybnickim i na obniżone na płaskiej Kotlinie Ostrawskiej.

Gmina Godów jest położona w południowo-zachodniej części województwa śląskiego.

Z południa graniczy z Czechami, z zachodu z gminą Gorzyce, od północy sąsiaduje z Wodzisławiem Śląskim i Mszaną, zaś od wschodu z Jastrzębiem Zdrój.

W jej skład wchodzi siedem sołectw :

Godów, Gołkowice, Krostoszowice, Łaziska, Podbucze, Skrbeńsko, Skrzyszów.

Łączna powierzchnia gminy wynosi 3808 ha i zamieszkuje ją 12937 osób.

Wzdłuż całej południowej granicy gminy Godów przebiega granica państwa z Republiką Czeską.

Część północna i środkowa omawianego terenu należy do terenów wyniesionych, pofałdowanych tworzących krajobraz pagórkowaty. Część południowa jest obniżona i tworzy krajobraz równinny. Na terenach wyniesionych są znaczne różnice wysokości względnych, a spadki są znaczne, średnie i dosyć wysokie. Deniwelacja całego obszaru wynosi 80 m, od 279,0 m n.p.m. w Krostoszowicach i Skrzyszowie (blisko granicy północnej obu tych sołectw), do 199,0 m n.p.m. przy Olzie przy jej granicy z Czechami.

Gmina Godów znajduje się na szlaku kolejowym Wodzisław - Jastrzębie i leży w tzw. nizinie nadolziańskiej z jednej strony, która jest zlewiskiem czterech głównych rzek w gminie, takich jak Olza, Leśnica, Szotkówka, Piotrówka.

Granicę gminy i jednocześnie państwa z Republiką Czeską stanowi rzeka Olza do której wpadają pozostałe rzeki, tzn. Piotrówka, Leśnica, Szotkówka.

Rzeki te wzięły nazwy od miejscowości przez które przepływają, lub w których mają swoje źródła

Są to:

Potok Piotrówka od miejscowości niegdyś Piotrowice, zaś Szotkówka od starej osady Szotkowice, a Leśnica od lasów, przez które kiedyś płynęła a, które gęsto otaczały jej źródło. Olza zaś nosi prastarą nazwę, którą dawniej pisano i wymawiano "Oldza". Rzeka ta wypływa w kierunku północno-wschodnim od Koniakowa, zaś jej źródła znajdują się na południowych stokach Gańczorki, na wysokości ok. 870 m n.p.m.

Rzeki te tworzą czworobok i w okresie wiosennych roztopów stanowią istotne zagrożenie powodziowe dla całej gminy.

2.1. Budowa geologiczno – morfologiczna

Na obszarze gminy występują szczególne warunki górnicze. Utwory karbonu - piaskowce, łupki i węgiel występują najbliżej powierzchni w północno-wschodniej części gminy. Są to nadgraniczne tereny sołectw Skrzyszów i Krostoszowice. Ten fragment terenu należy do obszaru górniczego kopalni "Jas-Mos". Jednak, że na tych obszarach nie występują, tzw. szkody górnicze, czyli osiadanie terenu. Ujemnym skutkiem działalności górniczej jest składowanie skały płonnej. W gminie występują dwa składowiska: jedno w Krostoszowicach i drugie w Skrzyszowie, którego połowa obszarów została zrehabilitowana, natomiast pozostała część jest aktualnie rekultywowana. Oba składowiska wpływają negatywnie na środowisko, naruszając równowagę przyrodniczą. Dzięki rekultywacji składowiska w Krostoszowicach, następuje ograniczenie jego negatywnych oddziaływań na przyrodę. Wyniki tych zabiegów są bardzo zadowalające. Składowisko w Skrzyszowie wymaga wykonania prac renowacyjnych, aby ograniczyć jego destrukcyjne oddziaływanie na środowisko, które ciągle wzrasta.

Teren gminy Godów bogaty jest także w surowce skalne. Występują tu wszystkie pospolite ich kategorie, tzn.

- 1) krzemionkowo-okruchowe
- 2) iły
- 3) skały węglanowe

Jednak, ze względu na występowanie tych surowców na znacznych głębokościach, ich wydobycie jest nieopłacalne. Tylko piasek i żwir w kilku miejscach tworzy złożę przy samej powierzchni gdzie jest eksploatowane (piaskownia w Godowie). Pozostałe, większe są już wyeksploatowane.

Na całym obszarze gminy również są liczne, lecz bardzo małe wyrobiska (czy usypiska) piasku i gliny, które były eksploatowane na potrzeby lokalne.

2.2. Gleby - charakterystyka i typifikacja

Obszar Gminy Godów wyróżnia się występowaniem następujących typów gleb:

- 1) brunatne wylugowane i kwaśne

2) bielnicowe i pseudobielnicowe

3) mady

Występują tu głównie gleby brunatne wyługowane i kwaśne. Zostały one wykształcone z piasków gliniastych lekkich i słabo gliniastych oraz glin lekkich.

Ich wartość rolnicza, w porównaniu z glebami brunatnymi, jest niższa - ze względu na wyługowanie z wierzchnich warstw związków zasadowych. Odczyn ich waha się w granicach pH od 3,6 do 7,2. Większość z nich (65%) charakteryzuje się odczynem bardzo kwaśnym i dlatego wymagane jest ich wapnowanie.

Gleby bielnicowe i pseudobielnicowe zajmują mniejszą powierzchnię. Gleby te powstały z glin lekkich, średnich oraz piasków gliniastych lekkich.

Gleby wytworzone z glin są glebami dobrymi i średnio dobrymi. Na ogół charakteryzują się również dobrymi stosunkami wodno-powietrznymi. Gleby bielnicowe powstałe z piasków gliniastych lekkich są przeważnie zbyt przepuszczalne i za suche, ubogie w składniki pokarmowe. Odczyn ich zawiera się w granicach $\text{pH} = 3,9 - 6,7$.

Większość z nich (88%) charakteryzuje się odczynem bardzo kwaśnym i kwaśnym.

Występujące na tym terenie mady powstały z glin średnich lub ciężkich oraz utworów pyłowych ilastych. Charakteryzują się odczynem bardzo kwaśnym; zakres pH waha się w granicach 4,0 - 7,0.

Ich profil glebowy w dużej mierze zależy od składu mechanicznego, oraz struktury zawartości próchnicy. Czynniki te w znacznym stopniu wpływają na fizyczne właściwości gleby.

2.3. Cieki i zbiorniki wodne

Gmina Godów jest położona na paśmie wzgórz o przebiegu równoleżnikowym.

Jej obszar należy w I rzędzie do zlewni Odry, w II rzędzie do zlewni Olzy, w III rzędzie do zlewni Piotrówki, Szotkówki i małych bezimiennych cieków wypływających z Łazisk, w IV rzędzie do zlewni Leśnicy i innych bezimiennych dopływów cieków poprzedniego rzędu, w V rzędzie głównie do cieków okresowych dopływów IV rzędu..

Dwie z nich należą do rzek granicznych, są to : Piotrówka i Olza.

W budowie geologicznej, najgłębiej zalegają skały górnego karbonu z węglem kamiennym. Wyżej znajdują się grube pokłady iłów mioceńskich pochodzenia morskiego z wkładami soli, gipsu i siarki oraz przesycone solankami chlorkowo-sodowo-bromkowo-jodowymi. Wierzchnie warstwy stanowią gliny zwałowe moreny dennej i utwory lessopodobne kumulacji eolicznej z okresu plejstocenijskiego.

Warstwy wodonośne występują na ograniczonych przestrzeniach oraz wykazują niewielką miąższość.

Na całym obszarze gminy występują przemienne grunty makroporowate, utwory lessowate (kategoria gruntowa 16), które przeważają oraz grunty piaszczysto-żwirowe (kategoria gruntowa 14). Nośność tych gruntów wynosi 1,5-2,0 kg/cm², I poziom wody wynosi 2,0 m ppt. Grunty piaszczyste mają na ogół nieco większą nośność i głębszy I poziom wody gruntowej poza tym odznaczają się większym stopniem tzw. suchości podłoża, stąd na ogół korzystniejsze dla lokalizacji obiektu kubaturowego. W dolinach większych cieków występują grunty piaszczysto-madowe o mało korzystnych warunkach budowlanych - małej nośności (1,0 kg/cm²) i I poziomie wody gruntowej 1-1,5 m ppt.

Wody występujące w gminie są najczęściej zdatnymi do picia, chociaż sporadycznie obserwuje się podwyższoną zawartość kationów żelaza oraz związków azotu.

W gminie znajdują się także zbiorniki wodne, lecz nie występują pochodzenia naturalnego. Zbiorniki te to głównie stawy hodowlane, i jest ich zaledwie kilkanaście, od najmniejszych liczących 0,034 ha

po dużo większe, liczące od 0,15 ha do 0,30 ha. Większość wód w tych akwenach cechuje wysoki stopień eutroficzności. Wynika to głównie z ich położenia. Są one najczęściej usytuowane w pobliżu pól uprawnych.

2.4. Zagrożenie wód

Woda cieków rodzimych, w tym nawet ciek wypływającego spod hałdy skały płonej w Skrzyszowie jest optycznie czysta, choć być może jest również w niewielkim stopniu zanieczyszczona chemicznie i bakteriologicznie. Badania czystości wód wypływających z obszarów gminy nie są prowadzone systematycznie. Z dużych cieków, nierodzimych nie można wskazać cieków o wodach zadowalającej jakości. Wszystkie wody prowadzone przez rzeki: Olza, Piotrówka, Szotkówka i Leśnica są zanieczyszczone w stopniu pozaklasowym. Cechują się IV i V klasą jakości wód i wpływają już na obszar gminy jako mocno zanieczyszczone. Piotrówka jest również zanieczyszczana przez lokalne źródła gminy, tzn. ścieki socjalno-bytowe z gospodarstw domowych, barów, kawiarni, itp. Mimo wprowadzenia racjonalnej gospodarki ściekowo - odpadowej przez Urząd Gminy i prowadzonej kontroli wód przez stacje SANEPID i WIOŚ, główne dopływy Olzy tj. Piotrówka, Szotkówka i Leśnica ulegają zanieczyszczeniu.

Głównym źródłem zanieczyszczeń tych wód są ścieki gospodarczo-bytowe z dużą zawartością detergentów stosowanych na szeroką skalę, co wiąże się bezpośrednio z brakiem kanalizacji i oczyszczalni ścieków. Istotnym czynnikiem zanieczyszczającym są również wody opadowe, które cechują się znaczną zawartością związków siarki i azotu na skutek ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza tymi związkami.

Wody i cieki wodne zanieczyszczane są poprzez bezpośrednią działalność człowieka w zakresie rolnictwa, do gleb wprowadzane są duże ilości środków toksycznych dla środowiska przyrodniczego, jak np. środki ochrony roślin (pestycydy), chwastobójcze (herbicydy), grzybobójcze (fungicydy). Jednakże skażenia chemiczne wód na terenie gminy nie są aż tak bardzo znaczne i nie są głównym ich źródłem.

Wody nierodzimych, głównych i dużych cieków, płynących przez teren gminy są w sposób widoczny zanieczyszczone, natomiast wody gruntowe głębszych warstw wodonośnych - nieznacznie.

2.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Z ok. 3520 budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, 2871 jest podłączonych do sieci wodociągowej, stanowi to 81,5 % ogółu budynków. Natomiast zaledwie 749 budynków jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej co stanowi to 21,3 % ogółu budynków, szacuje się, że ok. 4% budynków nie posiada żadnego systemu odprowadzania ścieków socjalno-bytowych.

Źródłem zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej Gminy Godów jest zbiornik w Goczałkowicach, oddalony od północno-wschodniej granicy Gminy o 40 km. Woda dostarczana jest do wszystkich sołectw za pomocą rurociągu tranzytowego o średnicach od Ø 160 do Ø 200.

Do sieci podłączone są dodatkowo gminy Gorzyce i Wodzisław Śląski.

Całkowita długość sieci wodociągowej w Gminie Godów wynosi 78,99 km natomiast wraz z przyłączeniami wynosi 177,79 km. Właścicielem i administratorem sieci wodociągowej na terenie Gminy Godów są:

- 1) Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wodzisławiu Śląskim, obsługującym wszystkie sołectwa gminy,

- 2) Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A. – dla sieci zasilającej ok. 33 budynków na terenie sołectwa Gołkowice.

Na terenie nie objętym zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę mieszkańcy korzystają z własnych ujęć.

Przez teren gminy Godów przebiegają rurociągi wody przemysłowej, administrowane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji w Jastrzębiu Zdroju. Są to:

- a) wodociąg ujęcia w Godowie, o średnicy $\varnothing$ 500 mm. Jego trasa przebiega przez sołectwo Godów i sołectwo Skrzyszów, z odgałęzieniem $\varnothing$ 200mm przebiegającym przez Skrzyszów i Krostoszowice
- b) wodociąg wód słonych „OLZA” o średnicy $\varnothing$ 800 mm, przebiegający przez sołectwo Krostoszowice.

Całkowita długość istniejącej kanalizacji sanitarnej wynosi 64,09 km, natomiast wraz z przyłączeniami wynosi 75,64 km.

Łącznie w gminie Godów podłączono do kanalizacji sanitarnej 749 budynków na ogólną liczbę 3520. Siecią kanalizacyjną objętych jest zaledwie 21,3 % budynków.

Porównanie długości sieci kanalizacyjnej (75,64 km) z długością sieci wodociągów (177,79 km) potwierdza fakt, że gmina Godów jest w średnim stopniu skanalizowana.

Na terenie Gminy Godów do roku 2010 była eksploatowana mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków HALSON w Gołkowicach przy ul. Celnej. Wybudowana została na przełomie lat 1997/1998 przez Przedsiębiorstwo Ochrony Środowiska HALSON Gliwice o przepustowości 110 m³/dobę.

Eksploatacją oczyszczalni zajmował się Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Jastrzębiu Zdroju na podstawie umowy zawartej w marcu 2006 roku. W roku 2010 oczyszczalnia HALSON została wyłączona, a ścieki zostały skierowane na nowo wybudowaną przepompownię ścieków przy ul. Celnej w Gołkowicach, która tłoczy ścieki do oczyszczalni ścieków RUPTAWA w Jastrzębiu Zdroju.

2.6. Ludność

Gminę Godów zamieszkiwało w 2010 roku - 12937 osób (dane U.G.Godów na dzień 31.12.2010r.). Należy ona do gęściej zaludnionych obszarów wiejskich województwa śląskiego.

Zróżnicowanie gęstości zaludnienia w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco (osób/ha):

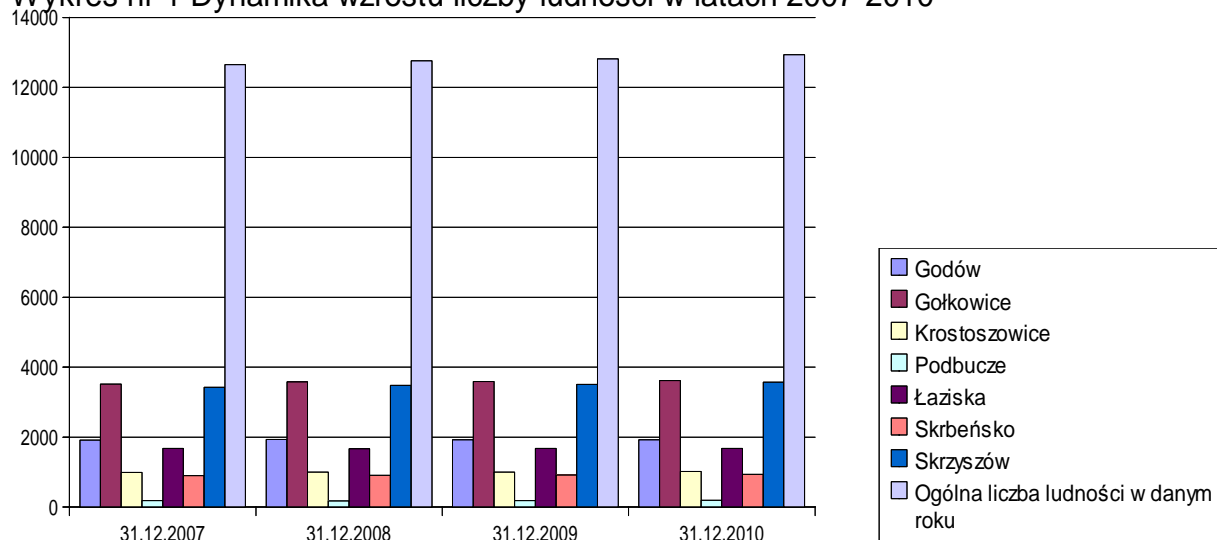
- Godów	- 1923 osób/ 485 ha	= 3,96
- Gołkowice	- 3621 osób/ 946 ha	= 3,83
- Krostoszowice	- 1015 osób/ 267 ha	= 3,80
- Łaziska	- 1676 osób/ 775 ha	= 2,16
- Podbucze	- 198 osób/ 59 ha	= 3,36
- Skrzyszów	- 3570 osób/ 1152 ha	= 3,01
- Skrbeńsko	- 934 osób/ 119 ha	= 7,85

Liczba mieszkańców Godowa wykazuje tendencję wzrostową w porównaniu z ubiegłymi latami.

Tabela nr 1 Liczba mieszkańców Gminy Godów

Sołectwo	Liczba ludności			
	31.12.2007r.	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010
Godów	1917	1933	1923	1923
Gołkowice	3517	3582	3590	3621
Krostoszowice	995	999	1005	1015
Podbucze	188	181	187	198
Łaziska	1677	1677	1681	1676
Skrbeńsko	902	907	923	934
Skrzyszów	3429	3485	3505	3570
Razem	12652	12764	12814	12937

Wykres nr 1 Dynamika wzrostu liczby ludności w latach 2007-2010

Notowany od początku lat 80-tych spadek przyrostu naturalnego doprowadził po 1990 roku do powstania ubytku naturalnego w ówczesnym województwie katowickim, kiedy to liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń. Podczas gdy ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego szczególnie ostro wystąpił w miastach. Jednak na terenie Gminy Godów obserwuje się łagodny wzrost populacji, związany jest on z migracją mieszkańców miast do okolicznych wiosek.

2.7. Lasy

W pierwotnym krajobrazie badanej gminy panowały puszcze w których na terenach wyniesionych rosły mezofilne, a w dolinach higrofilne lasy liściaste. W lasach mezofilnych dominowały grądy - czyli zbiorowiska dębowo-lipowo-grabowe, które od początku średniowiecza były intensywnie trzebione na rzecz użytków rolniczych i pod budownictwo. Zachowały się one tylko na terenach silnie urzeźbionych oraz w związku z tym trudnych do zagospodarowania. W dolinach rzek i mniejszych cieków wodnych występowały niegdyś lasy łąkowe, które na terenach zagospodarowanych wycięto i zamieniono w wilgotne, produktywne łąki kośne, zaś na miejscach niewykorzystanych rolniczo ukształtowały się zastępcze zbiorowiska łąk bagiennych i podmokłych, głównie zespół wierzbówki błotnej i bodziska błotnego *Filipendulo-Geranium* i inne.

W lasach drzewa osiągają wysokość 20 - 24 m , zwarcie koron wynosi przeciętnie 60 - 90 %.

W latach 2009-2010 realizowano na terenie gminy konserwację zieleni gminnej poprzez zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanach na terenie gminy oraz dokonano nasadzeń zastępczych w ilości 260 szt.

2.8. Pomniki przyrody (ożywionej i nieożywionej) i inne formy ochrony przyrody

Niektóre płaty roślinności są objęte szczególną ochroną, np. tereny rezerwatów przyrody czy lasy wodochronne. Na terenie gminy Godów dotąd nie wydzielono takich obszarów.

Jak już wspomniano na obszarze gminy nie ma obszarów szczególnie chronionych. Przyczyna być może tkwi w tym, że na 3208 ha terenów zielonych (roślinnych) oraz leśnych aż 83,6 % stanowi rolnicza przestrzeń produkcyjna. Procesy przyrodnicze przebiegają na tych terenach przy bardzo dużej ingerencji typu gospodarczego (agrotechnika, nawożenie).

Jedynie ok. 16,4 % (526 ha) to tereny o małej ingerencji. Należą do nich lasy (310 ha), grunty zadrzewione i zakrzewione (130 ha) oraz o samodzielnym przebiegu procesów przyrodniczych - czyli nieużytki (86 ha). Do ogólnej wielkości terenów roślinnych nie zaliczono roślinności związanej z wodami – stojącymi o łącznej powierzchni 13 ha i płynącymi - 23 ha, a także rowami -7 ha oraz użytkami kopalnymi - 4 ha (łącznie - 47 ha). Terenów zajmowanych przez naturalną roślinność jest jednak mało. Mimo tak znacznego odkształcenia przyrody można wskazać niektóre tereny, które kwalifikują się do otrzymania statusu szczególnej ochrony, są to np. Tereny zieleni parkowej w Godowie i w Łaziskach. Obiekty te nie kwalifikują się jednak do otrzymania statusu formy ochrony jakie wyróżnia Ustawa (np. pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego czy też zespołu przyrodniczo-krajobrazowego). Należy również rozważyć status szczególnie chronionego lasu wodochronnego dla kompleksu leśnego w *Żabkowie*. Spośród występujących na Płaskowyżu Rybnickim i w Kotlinie Ostrawskiej tzw. węzłów ekologicznych, można niektóre z nich przedstawić do rozpatrzenia jako użytki ekologiczne. Ustanowienie obszarów szczególnie chronionych jest bardzo ważne. Na tych terenach, ustawowo ograniczających ingerencję człowieka, procesy przyrodnicze będą mogły przebiegać swobodnie i oddziaływać na poprawę żywotności sąsiadujących z nimi zespołów roślinnych, zachowujących jeszcze znaczny stopień naturalności. Z punktu widzenia środowiska przyrodniczego są to tereny cennych zespołów roślinnych – łąki, pastwiska, wrzosowiska, bagna itp. Takie procesy zachodzą na wymienionych wyżej nieużytkach, lecz mogą one być w każdej chwili przerwane przez ingerencję człowieka. Należy jeszcze dodać, że te “nieużytki” nie są objęte rolniczą przestrzenią produkcyjną.

2.9. Hałas oraz zanieczyszczenia pyłowe - jako czynniki zagrażające zdrowiu mieszkańców

Gmina Godów cechuje się zwartą zabudową, większość gospodarstw domowych znajduje się przy głównych trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu samochodowego gdzie do emisji przemysłowych dochodzi emisja spalin, pyłów ze ścierania opon i nawierzchni asfaltowych, ścierania tarczy sprzęgła i hamulców oraz pylenie wtórne z dróg.

Istotnym problemem Gminy jest transport samochodowy na trasach przelotowych a także droga prowadząca do kopalni piasku w Godowie zarządzanej przez WPBP „KRUSZBET - STERKOVNY”. Samochody ciężarowe poruszając się powodują znaczne zapylenie jak również są źródłem uciążliwych hałasów dla mieszkańców, szczególnie wówczas, gdy przewożone są ładunki ciężkie, nie odpowiednio zabezpieczone.

W efekcie nadmiernej eksploatacji nawierzchnia tych dróg ulega dewastacji w krótkim czasie.

Ponadto należy nadmienić, że wiele domów mieszkalnych oraz znajdujące się wokół nich małe ogródki, które są miejscem wypoczynku, znajdują się tuż przy bardzo ruchliwych ulicach o dużym nasileniu hałasu, co nie sprzyja wypoczynkowi.

Nie można całkowicie zlikwidować wszystkich ujemnych skutków związanych z motoryzacją, lecz można skutecznie ograniczyć jej negatywny wpływ na środowisko naturalne.

Nadmierny hałas można minimalizować poprzez naprawę zniszczonych dróg oraz modernizację dróg poprzez budowę odwodnień dróg i zabudowę słupów oświetleniowych.

W celu eliminacji szkodliwego wpływu wynikającego z emisji spalin samochodowych należy wprowadzić wzdłuż dróg pasy nasadzeń zieleni ochronnej. Odpowiednio dobrane gatunki drzew i krzewów spełniają nie tylko rolę filtra chłonnego zanieczyszczenia chemiczne i pyłowe powietrza, lecz stanowią również izolację ograniczającą hałas i są elementem poprawiającym estetykę krajobrazu.

Mogą to być np:

- pasy zieleni mieszanej, są to drzewa i krzewy o zróżnicowanej wysokości i tempie wzrostu
- wąskie żywopłoty z ligustrą pospolitego lub niektórych gatunków wierzby *Salix* lub tawuły *Spircea*. Szybki wzrost wierzby gwarantuje powstanie gęstego i wysokiego płotu nie wymagającego częstej lub szczególnej pielęgnacji poza przycinaniem.

2.10. Stacje telefonii komórkowej

Na terenie gminy Godów znajduje się pięć stacji telefonii komórkowej, które powstały za zgodą Starosty Wodzisławskiego.

W sołectwie Godów, na parceli nr 1379/179, przy ul. Słonecznej znajduje się Stacja bazowa telefonii komórkowej Plus - GSM należąca do POLKOMTEL S.A.z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 81, która uzyskała pozwolenie na budowę Starosty Wodzisławskiego Decyzją Nr 566/2004 z dnia 9 sierpnia 2004 r.

Kolejną stacją bazową telefonii komórkowej na terenie sołectwa Godów jest stacja CENTERTEL Sp z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Skierniewicka 10a znajdująca się na terenie Szkoły Postawowej, przy ul. Szkolnej w Sołectwie Godów.

W sołectwie Skrzyszów, na parceli 592/6, przy ul. 1 Maja znajduje się stacja bazowa telefonii komórkowej Plus – GSM należąca także do POLKOMTEL S.A. z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 81, która uzyskała pozwolenie na budowę Starosty Wodzisławskiego Decyzją Nr 635/2004 z dnia 6 września 2004 r. jak również na tym samym maszcie antenowym została umieszczona stacja bazowa Polskiej Telefonii Komórkowej „CENTERTEL” z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Skierniewickiej 10a, która uzyskała pozwolenie Starosty Wodzisławskiego Decyzją nr 722/08 z dnia 09.09.2008 r.

W sołectwie Gołkowice decyzją Starosty Wodzisławskiego o nr 902/08 z dnia 14.11.2008 r. powstała stacja bazowa Polskiej Telefonii Komórkowej ERA Sp zo.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 181.

2.11. Edukacja ekologiczna

Celem zadania jest wykształcenie w społeczeństwie postaw i nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska.

W roku 2009 mając na uwadze wykształcenie postaw ekologicznych u najmłodszych mieszkańców gminy wprowadzono do szkół pojemniki do selektywnej zbiórki baterii. Przedstawiając i umożliwiając dzieciom właściwy sposób pozbywania się odpadów niebezpiecznych można sądzić, że nabyte w ten sposób praktyki zostaną przeniesione na grunt rodzinny, co będzie skutkowało większą świadomością ekologiczną całego społeczeństwa gminy Godów.

W okresie sprawozdawczym została dwukrotnie przeprowadzona akcja „Sprzątanie ziemi” w której brały udział dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów.

W roku 2010 zakupiono plakaty promujące akcję pn „Kochasz dzieci nie pal śmieci”. Akcja ta jest prowadzona w dalszym ciągu i ma na celu wyeliminowanie nawyków społeczeństwa związanych ze spalaniem odpadów komunalnych w paleniskach domowych. W tym celu zakupiono 200 szt. ulotek formatu A2 oraz 5000 szt. formatu A5.

3. Opis istniejącego systemu gospodarki odpadami na terenie gminy

Istniejące instalacje

W południowej części sołectwa Godów, przy ul. Granicznej, w odległości 400m od rzeki Olzy, znajduje się w wyrobisku poźwirowym, nieczynne wysypisko odpadów komunalnych o pow. 1,3 ha, które powstało pod koniec lat 70-tych. Zwożono na nie odpady komunalne, żużle paleniskowe, gruz budowlany oraz ziemię z całej Gminy Godów. Zostało ono zamknięte dla odpadów komunalnych 14.02.2002 roku na podstawie zarządzenia pokontrolnego Śląskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 07.02.2002 roku znak In.III-762/16/35/2002/aw

W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, że składowisko nie posiada uregulowanego stanu formalno - prawnego w zakresie prawa budowlanego, ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów ochrony środowiska. Dla obiektu nie uzyskano również decyzji ustalającej kierunek i sposób rekultywacji. W dniu przeprowadzonej kontroli składowisko nie było ogrodzone, stwierdzono brak pasa zieleni złożonego z drzew i krzewów. Zwrócono również na budowę geologiczną podłoża i brak naturalnej bariery uszczelniającej podłoża i ściany boczne składowiska. Ocieki z jego terenu nie były objęte systemem drenażu zewnętrznego wokół wysypiska uniemożliwiającego dopływ do niego wód powierzchniowych i podziemnych. Zwrócono również uwagę na fakt, że nie zostało ono zabezpieczone przed infiltracją wód opadowych poprzez

uszczelnienie jego powierzchni.

Na składowisku składowano około 2000 m³ odpadów komunalnych z czego 85% stanowiły frakcje popiołowe nie będące źródłem metanu. Odpady deponowano w części wyrobiska, będącym antropogenicznym złożem odpadów tworzącym warstwę o miąższości 4-5m. Otoczenie wyrobiska stanowią od północy pola orne oraz nieużytki i tereny porośnięte gęstymi skupiskami krzewów i drzew. Ze względu na fakt, że teren składowiska nie był odwodniony, wody opadowe spływały z górnej części wysypiska i znajdowały ujście w jego dolnej części. (*Plan Gospodarki Odpadami Gminy Godów, 2004*)

Rodzaje występujących odpadów

Do najważniejszych grup odpadów produkowanych w Gminie, należą:

- odpady komunalne (surowce wtórne, odpady ulegające biodegradacji, odpady niebezpieczne)
- komunalne osady ściekowe
- odpady medyczne i weterynaryjne
- odpady zawierające azbest
- odpady pochodzące z innych źródeł

Odpady komunalne

Definiując odpady komunalne można przyjąć, że są to odpady wytwarzane w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, które ze względu na swój charakter lub skład mogą być podobne do odpadów domowych.

Zbiórkę odpadów komunalnych w Gminie Godów od 1 stycznia 2008 r. do 31 grudnia 2010 roku mogło prowadzić sześć przedsiębiorstw, które otrzymały stosowne zezwolenia Wójta Gminy Godów. Były to:

Firma „EKO-GLOB” Janusz Kuczaty z siedzibą w Belsznicy, ul. Raciborska 34,

PPUH Sp zo.o. „Komunalnik” z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju, ul. Kolejowa 30

Global Services Usługi Ekologiczne Sp z o.o. z siedzibą w Katowicach, ul. Graniczna 29; Baza: Mszana, ul. Moszczeńska 27.

EKO M.Golik, J.Konsek, J.Serwotka z siedzibą w Rybniku, ul. Kościuszki 45a

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp zo.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej, ul. Kokotek 33

Strach i Synowie Sp zo.o. z siedzibą w Częstochowie, ul. Bór 137

Odpady ulegające biodegradacji

Największą grupę odpadów komunalnych stanowią właśnie odpady ulegające biodegradacji, ich udział w ogólnym bilansie odpadów wynosi prawie 36%. (*Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Godów, 2010*)

Wpływa na to fakt, że Gmina Godów jest gminą wiejską i to odpady kuchenne są podstawowym odpadem komunalnym w ogólnym strumieniu odpadów.

Jednak odpady te w znikomej części trafiają na składowiska odpadów komunalnych, ponieważ skarmiane są jako pasza dla zwierząt hodowlanych a także poddawane są procesom kompostowania w miejscu ich powstania (w obrębie działek właścicieli).

Surowce wtórne

Odpady opakowaniowe, tworzywa sztuczne nieopakowaniowe, szkło, złom metali oraz gruz budowlany można zaliczyć w całości do grupy surowców wtórnych. Obecne technologie pozwalają na objęcie recyklingiem każdy z wymienionych poniżej odpadów, Udział surowców wtórnych w

strumieniu odpadów komunalnych zgodnie z WPGO szacuje się na 45%, który właściwie w całości można poddać procesom recyklingu. Natomiast faktyczny udział surowców wtórnych opakowaniowych zbieranych w Gminie Godów, szacuje się na poziomie 18%.*(Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Godów, 2010)*

Do materiałów tych zaliczamy:

- 1) opakowania wielomateriałowe
- 2) tworzywa sztuczne niopakowaniowe
- 3) opakowania z tworzyw sztucznych
- 4) opakowania tekstylne
- 5) szkło opakowaniowe
- 6) odpady mineralne
- 7) opakowania ze szkła
- 8) złom metali
- 9) odpady wielkogabarytowe
- 10) odpady budowlane

Odpady niebezpieczne

Strumień odpadów niebezpiecznych nie jest wielki i stanowi zaledwie 1% w ogólnej masie odpadów komunalnych. Z uwagi na fakt negatywnego wpływu na środowisko musi być w całości wyłączony ze strumienia odpadów deponowanych na składowisku i oddanych odrębnym procesom unieszkodliwiania. *(Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Godów, 2010)*

Do szczególnych odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych zaliczamy:

- 1) świetlówki
- 2) detergenty i rozpuszczalniki służące do mycia farb i lakierów
- 3) odpadowe farby, lakiery i kleje
- 4) środki ochrony roślin
- 5) kwasy i alkalia
- 6) akumulatory
- 7) płyny hamulcowe
- 8) azbestowe okładziny cierne
- 9) urządzenia zawierające freony
- 10) przepracowane oleje samochodowe

Można przyjąć, że większość tych odpadów było deponowanych bezpośrednio do ziemi (oleje, kwasy, elektrolity), lub uwalnianych w powietrze (freony, lotne rozpuszczalniki). Natomiast obecnie trafiają one niestety w dalszym ciągu na wysypiska odpadów komunalnych.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Na terenie Gminy Godów funkcjonują cztery Ośrodki Zdrowia, zlokalizowane są one w czterech sołectwach: Gołkowice, Skrzyszów, Godów i Łaziska. Wykonywane są w nich podstawowe zabiegi medyczne, takie jak : usługi stomatologiczne, zakładanie opatrunków, wykonywanie szczepień itp. W skład odpadów medycznych w wymienionych placówkach wchodzi wata opatrunkowa, lignina, bandaże oraz strzykawki. Ze względu na bardzo lokalną specyfikę pracy tych że ośrodków, która w dużej mierze ogranicza się do porad lekarskich, należy przyjąć, że ilość powstających odpadów jest znikomo mała.

Z kolei odpady weterynaryjne to odpady powstałe podczas badań i leczenia zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych.

Obsługę weterynaryjną dla gospodarstw rolnych i prywatnych hodowców lub właścicieli zwierząt domowych z terenu Gminy Godów sprawują lecznice zwierząt w Gołkowicach, Gorzycach, Jastrzębiu Zdroju, Wodzisławiu Śląskim lub Połomii.

Określenie wielkości powstających odpadów jest trudne do określenia ze względu na brak bazy danych. Trudno nawet oszacować ilość odpadów zawierających drobnoustroje chorobotwórcze oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego ze względu na ciągle zmniejszającą się ilość pogłowia zwierząt hodowlanych.

Odpady zawierające azbest

Eternit jest materiałem, który na przełomie lat 70 i 80 ubiegłego stulecia był stosowany na szeroką skalę do krycia dachów budynków przemysłowych a także dachów domów jednorodzinnych, budynków gospodarczych na wsiach oraz małych miastach.

Podstawowym składnikiem eternitu jest azbest, który jako minerał występuje w przyrodzie w postaci cieniutkich skręconych włókien o średnicy 0,001 mm. Włókna te są bardzo elastyczne i mocne, można ich spinać ale i tkać. Cechują się wysoką odpornością na czynniki chemiczne, dużą wytrzymałością termiczną oraz małym przewodnictwem cieplnym.

Z tego można wnioskować, że był idealnym materiałem budulcowym i termoizolacyjnym.

(Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Godów, 2010)

Nie należy się dziwić, że materiał ten znalazł szerokie zastosowanie w przemyśle budowlanym, niestety okazał się szkodliwym dla zdrowia człowieka. Schorzeniem które wywołuje azbest jest azbestoza, która jest jedną z odmian pylicy płuc. Ostre włókna azbestowe wbijając się w ścianki pęcherzyków płucnych pozostają tam do końca życia, wywołując zmiany nowotworowe.

Narażeni są w szczególności te osoby które są w pobliżu uszkodzonych materiałów eternitowych. Niewielkie drobinę azbestu unoszą się w powietrzu wszędzie tam gdzie azbest jest komponentem w otaczających nas materiałach.

Usuwanie eternitu rozumiane jako demontaż, transport i jego składowanie jest możliwe przy spełnieniu bezwzględnie obowiązujących zasad:

- zajmują się nim odpowiednio wyszkoleni i wyposażeni pracownicy w ubrania ochronne zabezpieczające szczególnie twarz, drogi oddechowe oraz ręce
- eternit przed demontażem należy zraszać wodą aby ograniczać możliwości pylenia
- demontaż musi odbywać się w dni bezwietrzne
- kawałków eternitu nie należy rzucać, aby nie powodować kruszenia i pylenia
- odpad należy pakować w szczelnych workach z folii jednorazowego użytku
- worki z odpadami azbestowymi należy transportować na wysypisko odpadów niebezpiecznych transportem specjalistycznym (ADR)
- odpady eternitu nie mogą być składowane gdzie indziej niż na wyznaczonych składowiskach dla odpadów niebezpiecznych i muszą być zakrywane ziemią aby nie powodowały pylenia wtórnego

Na terenie Gminy Godów przeprowadzono w 2003 r. przegląd budynków mieszkalnych i gospodarczych pod kątem rodzaju pokrycia materiału dekarckiego.

Łączna powierzchnia dachów wykonanych z eternitu wynosiła 32,1 tyś. m². Przyjmując, że 1m² eternitu waży średnio 16 kg, do unieszkodliwienia wynosiła około 513,6 Mg.

Na koniec roku 2010 zostało zutylizowanych 342,5 Mg azbestu, pozostało do utylizacji ok. 175,0 Mg azbestu.

Tabela nr 2: Ilości pokryć eternitowych w poszczególnych sołectwach po przeprowadzonym przeglądzie w 2003 r.:

LP.	Sołectwo	Powierzchnia tyś. (m ²)
1	Godów	4,534
2	Gołkowice	8,927
3	Krostoszowice	2,588
4	Łaziska	4,275
5	Podbucze	0,798
6	Skrbeńsko	1,926
7	Skrzyszów	9,052
8	Razem	32,10

Odpady pochodzące z innych źródeł

Na terenie Gminy Godów w ostatnich trzydziestu latach powstały dwa duże zwałowiska skały płonnej związane z wydobyciem i przeróbką węgla kamiennego przez kopalnię „1Maja” obecnie już nie istniejącej oraz przez kopalnię „JAS-MOS”.

Pierwsze z nich znajduje się w Krostoszowicach. Zajmuje obszar 39.87 ha i zostało poddane procesom rekultywacji poprzez nawiezenie ziemi i obsianie terenów trawą oraz obsadzenie młodymi drzewkami.

Drugie zlokalizowane jest w Skrzyszowie, zajmuje powierzchnię 77,10 ha. Składowisko to było eksploatowane przez dwie kopalnie, tj. Kopalnię „1 Maja” i kopalnię „JAS-MOS”. Tereny nie zostały jeszcze w pełni zrehabilitowane, zgodnie z planem rekultywacji teren składowisko winien być obsadzony młodymi drzewami, gdyż przyjęto leśny charakter zagospodarowania składowiska. Jednak, że w nowym opracowaniu pn. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy Godów – uchwalonego w dniu 26 października 2009r. Uchwałą nr XXXIII/306/09, ustalono nowy charakter zagospodarowania terenów byłego zwałowiska na tereny działalności gospodarczej i sportowo-rekreacyjnej. Przez teren tego zwałowiska będzie przebiegać autostrada A1.

Komunalne osady ściekowe

Do końca roku 2010 pracowała oczyszczalnia HALSON w Gołkowicach, będąca oczyszczalnią typu kontenerowego ze złożami tarczowymi wytwarzając odpad w postaci skratek oraz osadu ściekowego. Rocznie wytwarzanych było około 4,0 Mg osadów.

Powyższe osady były zagospodarowywane na składowisku odpadów w Jastrzebiu Zdroju. Dotychczas nie były przeprowadzane żadne badania (analiza chemiczna, bakteriologiczna i na zawartość metali ciężkich) pod kątem możliwości ich zastosowania.

Osady te najprawdopodobniej :

- 1) nie nadają się do rolniczego wykorzystania
- 2) istnieje możliwość ich zagospodarowania do:
  - rekultywacji terenów przeznaczonych na cele nierolnicze
  - uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu
  - uprawy roślin, które nie będą przeznaczone do spożycia i produkcji pasz

Transport i przeładunek towarów

Wszystkie zebrane od mieszkańców Gminy Godów odpady komunalne były transportowane na składowiska odpadów komunalnych lub przekazywane firmom recyklingowym.

Firma „EKO-GLOB” przewoziła specjalistycznym transportem do odległego od Godowa 15 km Jastrzebia Zdroju, na Składowisko Odpadów Komunalnych prowadzone przez Firmę Cofinco - Poland Sp. z o.o. w Katowicach, ul. Graniczna 29 (składowisko Jastrzębie Zdrój). Odpady segregowane zbierane przez firmę były transportowane do Firm zajmujących się recyklingiem, takich jak „EKO-MAR” Sp z o.o. w Jastrzębiu Zdroju, ul. Podhalańska 31, firma „EKOLAND”, Zabełków, ul. Długa 19, firma „RENT-HUS” Sp zo.o., 04-393 Warszawa, ul. Sienniecka 48, firma „ELEKTROEKO”, 01-209 Warszawa, ul. Hrubieszowska 6a

Firma „Komunalnik” Sp zo.o. przewoziła odpady komunalne niesegregowane na składowiska prowadzone przez firmy „Cofinco – Poland” w Katowicach, ul. Graniczna 29 (składowisko Jastrzebie Zdrój), do firmy „Ekomax” Sp zo.o. w Gliwicach, ul. Gruszyńskiego 4 oraz do firmy „Komart” w Knurowie, ul. Szpitalna 7.

Natomiast odpady segregowane przewożono do firmy „EkoMax” Sp zo.o. w Gliwicach, ul. Gruszyńskiego 4 oraz do firmy „Eko Mar” Sp zo.o. w Jastrzębiu Zdroju, ul. Podhalańska 31.

Firma „Global Services” Usługi Ekologiczne Sp zo.o. przewoziła odpady niesegregowane na składowisko firmy „Cofinco – Poland” w Katowicach, ul. Graniczna 29, (składowisko Jastrzebie Zdrój)

Natomiast odpady segregowane przewożono do firmy „Eko Mar” Sp zo.o. w Jastrzębiu Zdroju, ul. Podhalańska 31. oraz do firmy „Ekom” Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Janota Zdzisław, Zabłocie, ul. Tulipanów 3.

Firma „eko” M.Golik, J.Konsek, J.Serwotka przewoziła odpady niesegregowane na składowisko firmy „Cofinco – Poland” w Katowicach, ul. Graniczna 29, (składowisko Jastrzebie Zdrój) oraz na składowisko „Komart” Sp.o.o. W Knurowie przy ul. Szpitalnej 7.

Natomiast odpady segregowane przewożono do Zakładu Przerobu Odpadów Komunalnych a następnie do firmy „SEGO” Sp zo.o. w Rybniku, ul. Przemysłowa 35.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o. przewoziła odpady niesegregowane na składowisko firmy „Cofinco – Poland” w Katowicach, ul. Graniczna 29, (składowisko Jastrzebie Zdrój) oraz na składowisko „Komart” Sp.o.o. w Knurowie przy ul. Szpitalnej 7.

Natomiast odpady segregowane przewożono do firm:

„Tektura” Sp zo.o. w Bytomiu, ul. Paczyńska 1., „Zielony Śląsk” Sp zo.o., w Rydułtowach, ul. Bohaterów Warszawy 152D, Śląskie Centrum Utylizacji, w Katowicach, ul. Asnyka 32BM Recykling Sp zo.o. w Andrychowie, ul. Tkacka 30, TEW Recykling Szkła Sp zo.o. W Rudzie Śląskiej, ul. Kokotek 33.

Z powyższymi Firmami przewozowymi mieszkańcy gminy Godów posiadają zawarte umowy, dotyczące:

1. wywozu odpadów komunalnych zmieszanych
2. wywozu odpadów z selektywnej zbiórki

Powyższe firmy przewozowe prowadzą zbiórkę odpadów komunalnych dwa razy w miesiącu do pojemników o pojemności od 110 do 1100l. Zbiórka odpadów odbywa się w wyznaczone dni. Natomiast zbiórka odpadów segregowanych prowadzona jest raz w miesiącu w każdym sołectwie.

Instalacje do segregacji, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Obecnie na terenie Gminy Godów nie istnieją żadne instalacje do segregacji oraz odzysku odpadów komunalnych. Segregacja prowadzona jest selektywnie u „źródła” powstania odpadu, czyli najczęściej w gospodarstwach domowych.

Surowce wtórne gromadzone w plastikowych workach o pojemności 120 litrów. W workach o kolorze żółtym zbierane są odpady z tworzyw sztucznych oraz opakowania metalowe, w workach w kolorze zielonym gromadzone są opakowania szklane, natomiast w workach o kolorze niebieskim zbierana jest makulatura. Systemem selektywnej zbiórki odpadów objęty jest obszar całej Gminy a worki są wydawane były mieszkańcom bezpłatnie. Od roku 2006 koszt zakupu worków ponosiła firma transportowa zbierająca odpady na terenie całej gminy.

3.1 Ogólne uwagi końcowe dotyczące obecnego systemu gospodarki odpadami w Gminie Godów

Podsumowując zebrane dotychczas informacje z zakresu gospodarki odpadami wiadomo już, że na terenie Gminy Godów czynne było do lutego 2002 r. Gminne Składowisko odpadów Komunalnych, które zostało zamknięte decyzją Starosty Wodzisławskiego, ponieważ nie spełniało podstawowych warunków wymaganych przez tego typu instalacjach. W 2007 r. zostało ono poddane końcowym procesom rekultywacji poprzez utworzenie warstwy ochronnej z popiołów pochodzących z palenisk domowych, gruzu budowlanego oraz ziemi. Od września 2007 r. mieszkańcy zostali pozbawieni darmowego składowania tych odpadów, co doprowadziło do ich gromadzenia w lasach i nieużytkach rolnych.

W Gminie Godów funkcjonują dwa systemy zbiórki odpadów komunalnych. Pierwszy z nich obejmuje odbiór odpadów komunalnych zmieszanych, natomiast drugi obejmuje odbiór odpadów komunalnych segregowanych od mieszkańców na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych pomiędzy operatorem i wytwórcą. Koszt wywozu odpadów zmieszanych w całości pokrywa wytwórca. Z danych uzyskanych z urzędu gminy wynika, że tylko 75,5 % gospodarstw domowych posiada zawarte umowy na wywóz odpadów komunalnych.. Drugi system obejmuje zbiórkę wybranych surowców wtórnych, takich jak: opakowania szklane, papier, opakowania z tworzyw sztucznych oraz opakowania metalowe. Odpady są gromadzone na terenie posesji indywidualnych gospodarstw w foliowych workach a następnie przekazywane przewoźnikowi. System ten wprowadzono parę lat temu w Gminie Godów i można powiedzieć, że się sprawdził. Obecnie jego efektywność jest duża, jedynie poziom odzysku papieru jest znikomy.

Obecny poziom odpadów ulegających biodegradacji w Gminie Godów jest zadowalający. Odpady kuchenne są poddawane kompostowaniu a następnie wykorzystywane w własnym zakresie do nawożenia przydomowych ogródków i pól uprawnych. Sprzyja temu charakter zabudowy gminy (domki jednorodzinne) a także fakt, że odpadami kuchennymi nie rzadko karmione są zwierzęta.

Wprowadzenie zbiórki odpadów wielkogabarytowych w postaci zbiórki starych mebli, sprzętów AGD, odpadów gumowych, opon samochodowych, ciągnikowych oraz pochodzących z maszyn rolniczych, itp. pozwoliło pozbywać się tych odpadów w sposób legalny i bez problemowy.. Zwracając na dawny rolniczy charakter gminy bardzo wiele zużytych i starych opon zalegało w budynkach gospodarczych i stodołach. Był to duży problem dla mieszkańców gminy i nie rzadko

opony te znajdowały się na „dzikich wysypiskach”.

Od kilku lat gmina dofinansowuje rozbiórkę, transport oraz utylizację pokryć dachowych wykonanych z eternitu. Mieszkańcy bardzo chętnie korzystają z tej formy dofinansowania, dzięki której z roku na rok maleje ilość szkodliwego dla zdrowia azbestu w gminie.

4. Zmiany ilości i kierunków postępowania w gospodarce odpadami

Wszelkie zmiany ilości i jakości odpadów w Gminie Godów w głównej mierze związane są ilością mieszkańców gminy, a także zmianą sytuacji materialnej mieszkańców.

Wraz ze wzrostem gospodarczym i zasobnością portfeli może nastąpić zmiana struktury odpadów. Mieszkańcy częściej będą mogli wymieniać instalacje centralnego ogrzewania, przechodząc na instalacje gazowe, olejowe lub przyjazne środowisku - ogrzewania węglowe z paleniskiem retortowym lub tłokowym, tym samym zmniejszając ilość popiołów i żużli w odpadach komunalnych niesegregowanych. Niestety może przejawiać się w kolejnych latach tendencja wzrostowa odpadów opakowaniowych wykorzystywanych w przemyśle spożywczym, które obecnie mają coraz szersze zastosowanie.

Przy takich tendencjach zachodzących w Gminie Godów, ogólna masa odpadów będzie ulegała zmniejszeniu na korzyść odpadów, które można poddać odzyskowi.

4.1 Charakterystyka poszczególnych grup odpadów

Tabela nr 3: Ilości i rodzaje odpadów komunalnych poddanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania na terenie gminy w latach 2009-2010

Lata	2009	2010
Kod odpadu	20 03 01	
Nazwa odpadu	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	
Masa [Mg]	1310,66	1636,79
Oznaczenie procesu unieszkodliwiania	Składowanie na składowisku Confico Poland Sp z o.o. w Jastrzębiu Zdroju , EKO-MAR w Jastrzębiu Zdroju, Radlińska Strefa Aktywności Gospodarczej w Radlinie	
Kod odpadu	20 03 07	
Nazwa odpadu	Odpady wielkogabarytowe	
Masa [Mg]	129,7	207,12
Oznaczenie procesu unieszkodliwiania	Zebrane odpady są składowane na składowisku odpadów komunalnych Cofinco Poland Sp. zo.o. w Jastrzębiu Zdroju oraz przewożone do firm: EKO-MAR – Jastrzębie Zdrój, ELEKTROZŁOM – Sp zo.o. - Ślemień, MB Recykling Sp zo.o.	

Tabela nr 4: Ilości i rodzaje odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) poddanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania na terenie gminy w latach 2009-2010

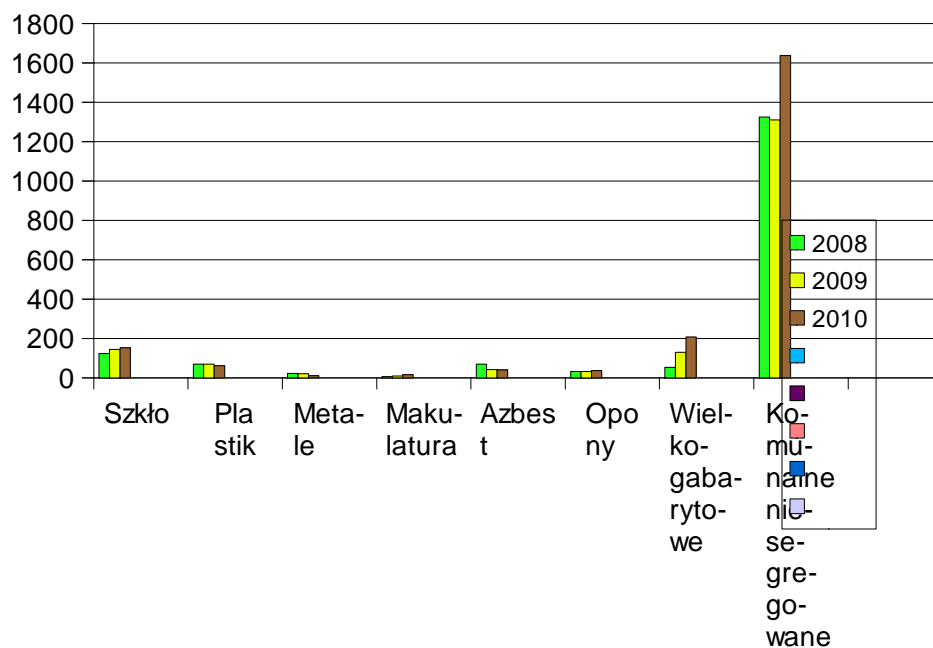
Lata	2009	2010
Kod odpadu	17 06 05	
Nazwa odpadu	Odpady konstrukcyjne zawierające azbest	
Masa [Mg]	40,82	40,44
Oznaczenie procesu unieszkodliwiania	Składowisko PPHU "KOMART" 44-194 Knurów, ul. Szpitalna 7	
Kod odpadu	16 01 03	
Nazwa odpadu	Zużyte opony	
Masa [Mg]	31,8	36,13
Oznaczenie procesu unieszkodliwiania	ERGUM Krzysztof Rutkowski - Klucze	ERGUM Krzysztof Rutkowski - Klucze

Tabela nr 5: Ilości i rodzaje odpadów komunalnych poddanych poszczególnym procesom odzysku na terenie gminy w latach 2007-2008

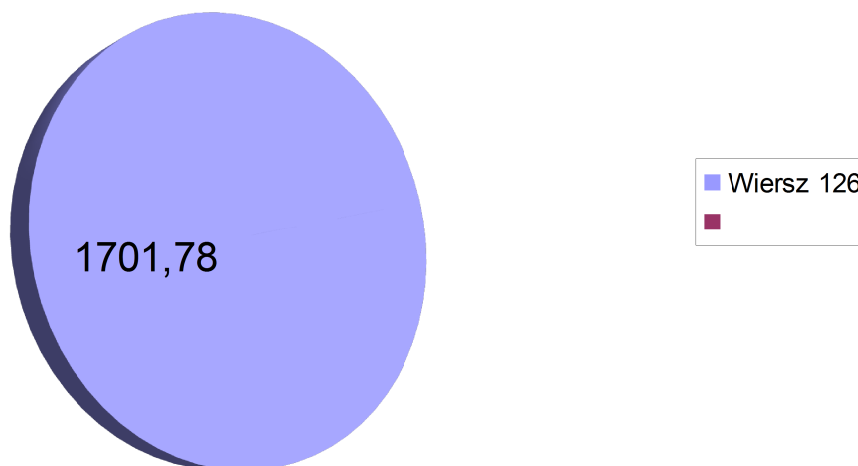
Lata	2009	2010
Kod odpadu	15 01 07	
Nazwa odpadu	Odpady opakowaniowe ze szkła	
Masa odpadu [Mg]	144,67	151,75
Masa odzysku [Mg]	144,67	151,75
Oznaczenie procesu odzysku	Zbiórka i transport do firmy: "EKO-MAR" ul. Rozwojowa 1 44-335 Jastrzębie Zdrój	
Kod odpadu	15 01 01	
Nazwa odpadu	Odpady opakowaniowe z papieru i tektury	
Masa odpadu [Mg]	9,62	15,13
Masa odzysku [Mg]	9,62	15,13
Oznaczenie procesu odzysku	Zbiórka i transport do firmy: "EKO-MAR" ul. Rozwojowa 1 44-335 Jastrzębie Zdrój	
Kod odpadu	15 01 04	
Nazwa odpadu	Odpady opakowaniowe z metali	
Masa odpadu [Mg]	20,85	10,55

Masa odzysku [Mg]	20,85	10,55
Oznaczenie procesu odzysku	Zbiórka i transport do firmy: "EKO-MAR" ul. Rozwojowa 1 44-335 Jastrzębie Zdrój	
Kod odpadu	15 01 02	
Nazwa odpadu	Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych	
Masa odpadu [Mg]	68,86	60,49
Masa odzysku [Mg]	68,86	60,49
Oznaczenie procesu odzysku	Zbiórka i transport do firmy: "EKO-MAR" ul. Rozwojowa 1 44-335 Jastrzębie Zdrój	

Wykres nr 2: Zestawienie zebranych odpadów w gminie w latach 2008-2010

Wykres nr 3: Ogólna ilość odpadów w latach 2008-2010

5. Stan realizacji działań ujętych w gminnym planie gospodarki odpadami na lata 2009-2010

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620 z późn.zm.) integralną częścią gminnego planu gospodarki odpadami wymagany jest opis działań, które na terenie gminy zostaną podjęte w celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami. Zgodnie z rozporządzeniem należy zdefiniować zadania priorytetowe na okres co najmniej 8 lat, oraz określić harmonogram działań na okres 4 lat.

5.1 Priorytetowe zadania Gminy Godów w zakresie gospodarki odpadami na lata 2009 – 2018 (Opracowano w oparciu o Aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Godów, 2010)

Nadrzędnym celem w zakresie gospodarki odpadami jest stworzenia zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju
Nadrzędnym celem systemu gospodarki odpadami w Gminie Godów jest:

1. Objęcie wszystkich mieszkańców umowami na odbieranie odpadów komunalnych do 2010 roku.
2. Zapewnienie wszystkim mieszkańcom możliwości selektywnego zbierania odpadów do 2010 r.
3. Ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do poziomu 75% wagowo tych odpadów w stosunku do ich ilości wytwarzanych w 1995 r.,

zadania gminy:

- zachęcanie mieszkańców do segregacji odpadów biodegradowalnych i deponowania ich

w przydomowych kompostowniach lub specjalnych pojemnikach przeznaczonych na odpady organiczne;

priorytet 1.- ograniczenie składowania odpadów biodegradowalnych na składowiskach,

4. Uzyskanie znaczących efektów w selektywnym zbieraniu odpadów:

a. niebezpiecznych do poziomu 50% w 2010 r. i 65% w 2012 r. ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,

zadania gminy:

- utworzenie na terenie Gminy Godów Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON),
- objęcie akcją zbiórki odpadów niebezpiecznych szkół (zużyte baterie) i placówek handlowych na terenie gminy (apteki – przeterminowane lekarstwa, sklepy ogrodniczo-rolnicze – opakowania po środkach ochrony roślin, sklepy budowlane - opakowania po klejach, farbach, rozpuszczalnikach);

priorytet 2. – wyłączenie ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych

b. wielkogabarytowych, w tym wyrobów AGD i elektronicznego, do poziomu 40% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,

zadania gminy:

- zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów wielkogabarytowych oraz umożliwienie ich oddawania także do GPZON poza okresem zbiórki;

priorytet 3. – ograniczenie strumienia odpadów wielkogabarytowych kierowanych na wysypisko.

c. przydatnych do recyklingu, w tym odpadów opakowaniowych, wchodzących w strumień odpadów komunalnych do poziomu 10% ich ilości zawartych w strumieniu odpadów komunalnych,

zadania gminy:

- objęcie selektywną zbiórką odpadów opakowaniowych wszystkich mieszkańców gminy;

priorytet 4. – prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych

d. remontowo-budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych do poziomu 50%,

zadania gminy:

- objęcie selektywną zbiórką odpadów remontowo-budowlanych wszystkich mieszkańców gminy;
- uniemożliwienie deponowania odpadów remontowo-budowlanych w miejscach do tego nieprzeznaczonych („dzikich wysypiskach”).

5. Ostateczne uporządkowanie do końca 2009 r. stanu składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, w tym zamknięcie składowisk nie spełniających wymagań lokalizacyjnych oraz wymagań technicznych w zakresie budowy i eksploatacji,

a. zakończenie procesu rekultywacji składowiska odpadów komunalnych w Godowie,

zadania gminy:

- posadzenie drzew na terenie rekultywowanego składowiska,
- zlikwidowanie znajdujących się na terenie gminy „dzikich wysypisk”,

zadania gminy:

- usunięcie odpadów z terenów dzikich wysypisk,
- prowadzenie nadzoru terenu na którym występowały,
- uniemożliwienie wjazdu pojazdów na tereny publiczne, wykorzystywane do nielegalnego deponowania odpadów komunalnych,
- nakłonienie gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych, które nie uczestniczą w odpłatnej zbiórce odpadów komunalnych, do przystąpienia do systemu stosując metody administracyjne (upomnienia lub kary pieniężne);

priorytet 5. – wzrost selektywnego zbierania odpadów budowlano – remontowych ze strumienia odpadów komunalnych do poziomu 60%

6. Zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do poziomu 85% w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych,

zadania gminy:

- nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem gospodarki odpadami podlegającymi selektywnej zbiórce i dotrzymywaniem założonych poziomów ilości odpadów wydzielanych z całkowitego strumienia odpadów komunalnych;

7. Utworzenie organizacyjnych struktur ponadgminnych, zarządzających gospodarką odpadami komunalnymi w ramach regionalnych systemów,

zadania gminy:

- przystąpienie Gminy Godów zgodnie z zapisem WPGO do związku międzygminnego w celu prowadzenia wspólnej gospodarki odpadami komunalnymi - Region 5 (gminy: Czerwionka-Leszczyny, Gierałtów, Godów, Jastrzębie-Zdrój, Jejkowice, Knurów, Markłowice, Mszana, Pilchowice, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Świerklany, Wodzisław Śląski, Żory).

8. Wdrożenie i rozwój innych niż składowanie technologii zagospodarowania odpadów, w tym technologii biologicznego i termicznego przekształcania,

zadania gminy:

- propagowanie wśród mieszkańców techniki kompostowania odpadów organicznych;

9. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa:

a. prowadzenie stałej akcji informacyjno-edukacyjnej o szkodliwości spalania odpadów z tworzyw sztucznych,

zadania gminy:

- przygotowanie materiałów informacyjnych dla młodzieży szkolnej o szkodliwym dla zdrowia wpływie spalania tworzyw sztucznych w domowych paleniskach (szkoły podstawowe, gimnazja)
- zamieszczenie w gminnej prasie artykułów na temat powstawania podczas spalania odpadów z tworzyw sztucznych toksycznych związków;

priorytet 6. - prowadzenie permanentnej akcji informacyjno-edukacyjnej mieszkańców Gminy Godów o szkodliwości spalania odpadów z tworzyw sztucznych.

b. prowadzenie akcji informacyjnej o rodzajach odpadów podlegających selektywnej zbiórce, odzyskowi i unieszkodliwianiu, indywidualnemu recyklingowi organicznemu (kompostowniki):

zadania gminy:

- przygotowanie materiałów informacyjnych dla młodzieży szkolnej i mieszkańców w formie ulotek, folderów o funkcjonujących w gminie systemach segregacji,
- zamieszczenie w gminnej prasie artykułów na temat odpadów podlegających segregacji;

10. Rozwój i prowadzenie systemu monitoringu gospodarki odpadami na terenie gminy:

zadania gminy:

- prowadzenie bazy danych dotyczących ilości odpadów zebranych z terenu gminy (segregowanych i zmieszanych, poddanych procesom odzysku i unieszkodliwiania),
- prowadzenie rejestru przedsiębiorców zajmujących się unieszkodliwianiem odzyskiem, recyklingiem odpadów pochodzących z terenu gminy;

11. Pomoc gminy w unieszkodliwianiu odpadów azbestowych z dachów i elewacji budynków gminy Godów zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”:

zadania gminy:

- udzielanie pomocy finansowej zgodnie z dotychczasowymi zasadami na cele unieszkodliwiania wyrobów azbestowych

priorytet 7. – pomoc Gminy w unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest, usuwanych z dachów i elewacji budynków zlokalizowanych w Gminie Godów

12. Zwiększenie poziomu selektywnego zbierania zużytych opon

zadania gminy:

- umożliwianie oddawania zużytych opon w ramach zbiórki odpadów wielkogabarytowych lub do GPZON.

Tabela nr 6: Harmonogram działań na lata 2009-2018

Lp.	Działania	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny
1	Zakończenie rekultywacji wyrobiska poźwirowego w Godowie poprzez zadrzewienie	Do września 2010 r.	Wójt
2	Utworzenie Gminnego Punktu Zbiórki odpadów Niebezpiecznych	Do końca 2010 r.	Wójt
3	Likwidacja „dzikich wysypisk” oraz prowadzenie nadzoru nielegalnego deponowania odpadów	Zadanie ciągłe	Wójt
4	Prowadzenie akcji informacyjnej dla mieszkańców Gminy Godów o szkodliwości spalania odpadów z tworzyw sztucznych.	Zadanie ciągłe	Wójt
5	Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowań z tworzyw sztucznych	Zadanie ciągłe, planowany efekt zbiórki: 2015r. - 15% ilości w strumieniu 2018r. - 20% ilości w strumieniu	Wójt
6	Ograniczanie ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na wysypisko	Zadanie ciągłe, planowany efekt zbiórki: 2013r. - 50% ilości w stosunku do wytwarzanych 2020r. - 30% ilości w stosunku do wytwarzanych	Wójt
7	Ograniczenie strumienia odpadów wielkogabarytowych kierowanych na wysypisko	Zadanie ciągłe, planowany efekt zbiórki: 2015r. - 70% ilości w strumieniu 2018r. - 90% ilości w strumieniu	Wójt
8	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy oraz podmiotów gospodarczych systemem odpłatnej zbiórki odpadów komunalnych,	Zadania ciągłe	Wójt
9	Pomoc Gminy w unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest,	Zadanie ciągłe, do roku 2032 całkowita likwidacja pokryć dachowych zawierających azbest	Wójt
10	Wyłączenie ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych	Zadanie ciągłe, planowany efekt zbiórki: 2015r. - 80% ilości w strumieniu 2018r. - 90% ilości w strumieniu	Wójt

Tabela nr 7: Wykonanie działań zawartych w planie gospodarki odpadami w porównaniu z planami wyższego szczebla

Lp.	Działanie	Założenia Aktualizacji Planu gospodarki odpadami Gminy Godów	Wykonanie założeń planu	Założenie Planu gospodarki odpadami dla woj. śląskiego
1	Odzysk i unieszkodliwianie odpadów ulegających biodegradacji	2009 r. - 871,26 Mg 2010 r. - 881,20 Mg 2013 r. - 909,47 Mg	Ze względu na wiejski charakter gminy, można przyjąć, że 70% odpadów poddawanych jest procesom kompostowania, co spełnia wymagania zawarte w planach wyższego szczebla	2010 r. - możliwe składowanie max.75% odpadów 2013 r. - możliwe składowanie max.50% odpadów 2020 r. - możliwe składowanie max.35% odpadów
2	Wydzielenie odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych	2010 r. - 131,04 Mg 2015 r. - 135,61 Mg 2018 r. - 136,95 Mg	2008 r. - 53,16 Mg 2009 r. - 49,6Mg 2010 r. - 98,30 Mg - odzysk 75,01%	2010 r- odzysk 40% 2015 r- odzysk 70% 2018r – odzysk 90%
3	Wydzielenie odpadów budowlano-remontowych (odpady mineralne, drewno opadowe, szkło okienne, złom metalowy, eternitowe pokrycia dachowe, tworzywo sztuczne okienne)	2009 r. - 702,59 Mg 2010 r. - 711,34 Mg 2011 r. - 719,94 Mg	Brak dokładnych danych ilości powstałych odpadów mineralnych. Suma pozostałych odpadów remontowo-budowlanych: 2008 r. - 77,54 Mg 2009 r. - 49,37Mg 2010 r. - 93,41 Mg - odzysk 13,13 %	2010 r- odzysk 50% 2018 r- odzysk 80%
4	Wydzielenie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (baterie, urządzenia elektryczne i elektroniczne, rozpuszczalniki przeterminowane leki, itp.)	2009 r. - 22,38 Mg 2010 r. - 22,65 Mg 2011 r. - 22,91 Mg	2008 r. - 18,50 Mg 2009 r. - 15,35Mg 2010 r. - 9,52 Mg - odzysk 42,03 %. Przeterminowane leki stanowią ok 1% odpadów zebranych selektywnie.	2010 r- odzysk 50% 2012 r- odzysk 65% 2015 r- odzysk 80%
5	Odpady opakowaniowe ze strumienia odpadów komunalnych przeznaczonych do odzysku (tworzywa sztuczne opakowaniowe, szkło opakowaniowe, makulatura, metale)	2010 r. - 2248,87 Mg 2015 r. - 2364,14 Mg 2018 r. - 2419,79 Mg	2008 r. - 220,03 Mg 2009 r. - 246,05 Mg 2010 r. - 237,92 Mg - odzysk 10,58 %.	2010 r - odzysk 10% 2015 r - odzysk 15% 2018 r – odzysk 20%

6. Zestawienie informacji o zrealizowanych przedsięwzięciach w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi na terenie gminy w latach 2009-2010.

W gminie Godów do końca roku 2010 r. nie była przeprowadzana selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych. Odpady te były zbierane razem z pozostałymi odpadami komunalnymi. Część odpadów niebezpiecznych jest zbierana jako odpady elektroniczne podczas zbiórki odpadów wielkogabarytowych.

W zakresie prowadzenia zbiórki zużytych baterii, bardzo dobrze wykazują się szkoły podstawowe i gimnazja w naszej gminie, w których od paru lat prowadzona jest akcja zbierania zużytych baterii.

Wydają się, że ten sposób zbierania baterii jest najbardziej efektywnym, gdyż to właśnie młodzież szkolną najłatwiej przekonać do sensowności przeprowadzenia takich akcji.

W aktualizacji planu gospodarki odpadami dla Gminy Godów znajduje się zapis mówiący o budowie Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych, jednak prace związane z budową takiego punktu nie zostały rozpoczęte do dnia dzisiejszego.

W roku 2007 wszyscy przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie zbiórki odpadów komunalnych w Gminie Godów zostali zobowiązani w zezwoleniach na prowadzenie takiej działalności w Gminie Godów, do przeprowadzania zbiórki odpadów niebezpiecznych w sposób selektywny.

Na terenie gminy nie występuje żadna instalacja unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, jest natomiast przeprowadzany co roczny program rozbiórki, transportu oraz utylizacji pokryć dachowych zawierających azbest. Program ten w 2009r. był współfinansowany przez PFOŚiGW, GFOŚiGW oraz wkłady własne mieszkańców, którzy złożyli wnioski przystąpienia do programu. W roku 2010 program utylizacji azbestu był finansowany przez WFOŚiGW, natomiast mieszkańcy nie ponosili żadnych kosztów związanych z programem utylizacji azbestu. Wkładem własnym mieszkańców było wykonanie nowych pokryć dachów budynków.

Co roku zostaje zutyliзовanych kilkanaście ton materiałów izolacyjnych i konstrukcyjnych zawierających azbest, tym samym zmniejszając ogólną masę tych odpadów w Gminie Godów. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest, określa jednoznacznie, że do roku 2032 wszystkie materiały zawierające azbest muszą być poddane procesom unieszkodliwiania.

7. Analiza wydatków związanych z Ochroną Środowiska w Gminie Godów

W latach 2009 – 2010 wydatki Gminy, związane z gospodarką komunalną znacznie przewyższyły dochody. Ich poziom oraz wielkość niedoboru środków finansowych przedstawia poniższa tabela:

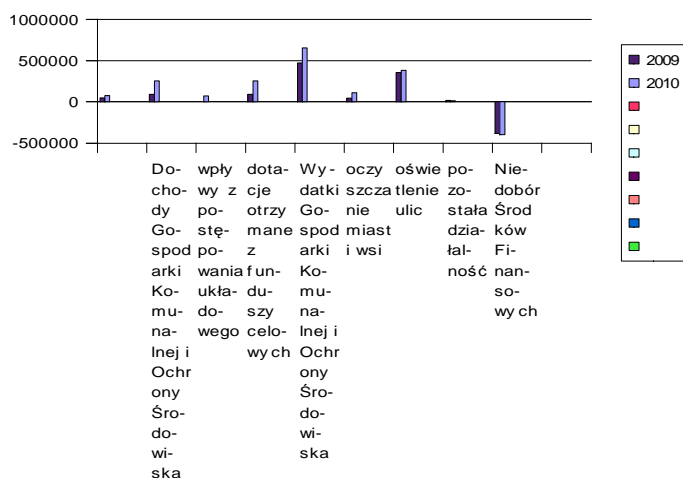
Tabela nr 8: Analiza wydatków

Dział	Rozdział		2009	2010
DOCHODY				
900		GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	89 489,00 zł	256 621,00 zł
		wpływy z postępowania układowego	0,00 zł	0,00 zł
		dotacje otrzymane z funduszy celowych	89 489,00 zł	256 621,00 zł
WYDATKI				
900		GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	471 071,00 zł	653 533,00 zł
	90003	oczyszczanie miast i wsi	46 222,00 zł	109 506,00 zł
	90004	utrzymanie zieleni w miastach i gminach	0,00 zł	71 429,00 zł
	90005	Ochrona powietrza i klimatu	49 500,00 zł	77 320,00 zł
	90015	oświetlenie ulic	356 881,00 zł	382 715,00 zł
	90095	pozostała działalność	18 468,00 zł	12 563,00 zł
NIEDOBÓR ŚRODKÓW FINANSOWYCH			-381 582,00 zł	-396 912,00 zł

Źródło – wykonanie budżetu Gminy Godów

W okresie 2009-2010 r. wydatki związane z utrzymaniem porządku w Gminie wykazywały tendencję wzrostową.

Wykres nr 4: Przychody i wydatki poniesione na Ochronę Środowiska w latach 2009-2010

W latach 2009-2010 koszty związane z prowadzeniem selektywnej zbiórki odpadów ponosił przedsiębiorca prowadzący zbiórkę na danym terenie.

Koszty wywozu odpadów komunalnych niesegregowanych ponoszą w całości mieszkańcy gminy.

Właściciel posesji obniża swoje koszty wywozu i tym samym zmniejsza ilość powstających w własnym gospodarstwie domowym odpadów właśnie poprzez segregację.

7.1 Koszty poniesione na realizację zadań określonych w gminnym planie gospodarki odpadami w latach 2009-2010

Tabela nr 9: Źródła finansowania:

Działanie na rzecz Ochrony Środowiska	Lata	Fundusze gminne	Fundusze Powiatowe	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska	Środki własne mieszkańców
Zbiórka, transport i utylizacja materiałów zawierających azbest	2009	14 500,89 zł	14 500,89 zł	0,00 zł	7 250,44 zł
	2010	0,00 zł	0,00 zł	32 352,00 zł	0,00 zł
Zbiórka zużytych opon	2009	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	2010	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Koszty związane z selektywną zbiórką odpadów	2009	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	2010	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Wywóz odpadów komunalnych z obiektów użyteczności publicznej	2009	76 850,51 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	2010	65 586,73 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Dofinansowanie do wymiany kotłów C.O., na przyjazne środowisku oraz dofinansowanie do zakupu kubłów na odpady	2009	204 303,32 zł	0,00 zł	81 956,71 zł	184 575,20 zł
	2010	600,75 zł	0,00 zł	451 620,25 zł	373 955,50 zł

8. Ocena systemu monitoringu

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, elementem podsumowującym sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami jest ocena, czy założone w planie cele zostały osiągnięte lub jak przebiega proces ich realizacji.

W praktyce system ten jest tworzony przez określenie zestawu wskaźników, których zmiany są monitorowane.

Tabela nr 10: Zestawienie wskaźników realizacji gminnego planu gospodarki

Lp	Wskaźnik	Stan wyjściowy 2002 r.	Stan prognozowany w planie na 2010 r.	Stan prognozowany w planie na 2015 r.	Stan faktyczny na 2010 r.
1	Liczba mieszkańców	12361	12847	12940	12937
2	Liczba budynków mieszkalnych	3110	-	-	3520
3	Liczba podpisanych umów z mieszkańcami na odbiór odpadów komunalnych	1194	-	-	2658
4	Stopień objęcia gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (%)	37,28	-	-	75,5
5	Masa odpadów komunalnych niesegregowanych [Mg]	2698,1	2264,93	2387,69	1636,79
6	Ilość odpadów komunalnych niesegregowanych przypadających na 1 mieszkańca na rok [Mg/M/rok]	0,218	0,18	0,18	0,13
7	Masa zebranych materiałów opakowaniowych [Mg]	335,02	224,89	354,62	237,92
8	Ilość zebranych materiałów opakowaniowych przypadających na 1 mieszkańca na rok [Mg/M/rok]	0,027	0,02	0,03	0,02
9	Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia [Mg]	600	-	-	257,44

9. Podsumowanie

Podsumowując zebrane dotychczas informacje, zauważamy utrzymanie ilości zbieranych odpadów opakowaniowych przypadających na jednego mieszkańca w porównaniu z wielkością założoną w planie gospodarki odpadami. Współczynnik ten świadczy o niewielkich rozbieżnościach pomiędzy planem gospodarki odpadami a faktyczną zbiórką odpadów opakowaniowych. Taki stan rzeczy należy wiązać z coraz to większą świadomością mieszkańców gminy do konieczności zawierania umów cywilno-prawnych z przewoźnikiem, ponieważ odbiór odpadów segregowanych jest warunkowany zawartą umową na odbiór odpadów niesegregowanych oraz segregowanych.

W przypadku zbiórki odpadów komunalnych niesegregowanych w latach 2009-2010 nastąpił nieznaczny wzrost zbiórki powyższych odpadów, można to tłumaczyć kierowaniem w pierwszych miesiącach 2007 r., dużych ilości popiołów i odpadów budowlanych na rekultywowane wyrobisko pożwirowe, zgodnie z założeniami planu gospodarki dla gminy a także brakiem ewidencji ilości tych odpadów kierowanych na składowisko. W roku 2007 zakończono rekultywację wyrobiska pożwirowego materiałami inertywnymi w związku z tym wszystkie powstające odpady w gospodarstwach domowych były przejmowane przez przedsiębiorcę prowadzącego zbiórkę odpadów komunalnych zgodnie z wydanym zezwoleniem a następnie kierowane na wysypisko odpadów w Jastrzębiu Zdroju.

Niezadowolający był stopień objęcia mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów na początku roku 2007, jest to związane z wycofywaniem się mieszkańców w latach 2004-2005 z umów zawartych na wywóz odpadów. Mieszkańcy niechętnie zawierali nowe umowy na wywóz odpadów, w których zostali zobligowani do wywozu odpadów według norm, harmonogramu oraz ilości domowników, a nie jak w roku 2006, dobrowolnie i w dogodnych terminach.

Istotnym czynnikiem hamującym częstotliwość pozbywania się odpadów był czynnik ekonomiczny, ponieważ obserwuje się ciągły wzrost kosztów wywozu odpadów.

Obecnie mieszkańcy rzadziej niż w latach poprzednich zagospodarowują takie odpady jak popiół oraz odpady budowlane we własnym zakresie, zwiększając tym samym zewidencjonowaną ilość odpadów komunalnych.

Rok 2008 oraz 2009 i 2010 cechuje już tendencja wzrostowa ilości zawartych umów, należy wiązać ten fakt z brakiem możliwości oddawania odpadów segregowanych bez podpisanych umów z operatorem oraz kontrolami prowadzonymi przez Straż Miejską na terenie gminy.

Mieszkańcy nie widząc możliwości legalnego pozbywania się odpadów segregowanych zawierali umowy z uprawnionym przewoźnikiem tym samym godząc się na nowe warunki odbioru odpadów. Skutkuje to również wzrostem zawartych umów na świadczenie usług komunalnych do wartości 75,5 % w porównaniu z 65,82 % zawartych umów w roku 2008.

W zadowolającym natomiast tempie odbywa się rozbiórka, transport i utylizacja odpadów azbestowych, co roku ubywa około 30-40 Mg tychże odpadów i należy się spodziewać, że do roku 2032 zostaną zutylizowane wszystkie zinterwentaryzowane materiały zawierające ten minerał.

10. Spis treści:

1. Cel przygotowania sprawozdania oraz podstawa prawna jego sporządzenia

2. Krótka charakterystyka gminy na koniec 2010 r.

2.1. Budowa geologiczno – morfologiczna

2.2. Gleby - charakterystyka i typifikacja

2.3. Cieki i zbiorniki wodne

2.4. Zagrożenie wód

2.5. Gospodarka wodno-ściekowa

2.6. Ludność

2.7. Lasy

2.8. Pomniki przyrody (ożywionej i nieożywionej)

i inne formy ochrony przyrody

2.9 Hałas - jako czynnik zagrażający zdrowiu mieszkańców

2.10. Stacje telefonii komórkowej

2.11 Edukacja ekologiczna

3. Opis istniejącego systemu gospodarki odpadami na terenie gminy

3.1 Ogólne uwagi końcowe dotyczące obecnego systemu gospodarki odpadami w Gminie Godów

4. Zmiany ilości i kierunków postępowania w gospodarce odpadami

4.1 Charakterystyka poszczególnych grup odpadów

5. Stan realizacji działań ujętych w gminnym planie gospodarki odpadami na lata 2009-2010

5.1 Priorytetowe zadania Gminy Godów w zakresie gospodarki odpadami na lata 2009 – 2018

6. Zestawienie informacji o zrealizowanych przedsięwzięciach w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi na terenie gminy w latach 2009-2010.

7. Analiza wydatków związanych z Ochroną Środowiska w Gminie Godów

7.1 Koszty poniesione na realizację zadań określonych w gminnym planie gospodarki odpadami w latach 2009-2010

8. Ocena systemu monitoringu

9. Podsumowanie

10. Spis treści